

Këyítfii fukanakfii Pool bín Tímotéeda Wo'eencii lëgis Këyítfiida

Këyítfii fukanakfii Pool bín Tímotéeda fërí fii. Man na ya bínfa lakanaa yaa lagussa ga kasu ga Room (2 Tímotée 1: 17; 2: 9; 4: 10,16).

Pool dëwoh ga kigërëm Kooh ga kiwaarohkaa na ngëmaa Tímotée laakda.

Pool ínoheera an iñaa tessi ga kipesda yewinissii, tessari kibín Tímotée ki'ebilli ya am bi yëgis ga ngëmii, na kilebiroh bi jof ee ya heel besaa en béeb ki'en soldaa' Yéesu Kiristaa yijúwí' (1: 3-2: 13). Ya nakki ki'am bi yëgis ga ngëmaa fodaa gari (2: 14-4: 5), na kiguu'guuluk ga kijëgíroh Wo'eenaa Kooh taaboh na iñaa Këyítfaa fisela'í'faa wo'da ee ya abuk ga béeb iñaa taabohhii na Hewhewii winéwí'wii. Pool tíkka ga an, ya lebirohin bi matin ee diimanaa ya ka' kilaaknee Yéesu Ha'mudii. Ya nakoh an kerceenaa en béeb jom kitum fodaagari.

Këyítfii fii fërí béeb yaakaa' an Pool méeñjo-hfa kibín ga kipesci.

Këyítfii fukanakfii Pool bín Tímotéeda tí-doh anee:

1 - Këñdoh (1: 1-2)

2 - Pool dígalla Tímotée (1: 3-18)

3 - Kilebiroh ki'en soldaa' Kiristaa yijúwí' (2: 1-26)

4 - 'Badukeenaa buwaa fibóní'baa (3: 1-9)

5 - Pool nak Tímotée kiyégís ga ngëmaa (3: 10-4: 8)

6 - Iñcaa Pool méeñjoh kidíŋkaan Tímotéeda; taŋkoh (4: 9-22)

Këñdoh

¹ Mi Pool, mi apotaa' Yéesu Kiristaa ee Kooh yëri waa' ka, ya wossaroo kiyéegaloh kipeskii dígussuu, dŋ bii dŋ en wíinoo na Yéesu Kiristaada. ² Mi yëri bínndaa këyítŋii fii, fu Tímotée, kowukiigoo mi keeñukda. Kooh Paa-mudii, ya na Yéesu Kiristaa Ha'mudiigaruu, ba barkeelattaa, ba laak yërmaandi garaa, ba onndaa jam.

Pool gërëmmba Kooh ga Tímotée

³ Mi yii gërëm Kooh, ya yii mi jaamuki na hel widëli' fodaa daa bicaasamboo tumeekada. Wekoo nohoo, wahtaa mi kiiim Kooh tooh, helloo ka' garaa. ⁴ Mi níindísuk moonca fu búukee ga wii mi en na kiyahd'anaa, mi waa'sissaa kihotis, bi fu mín kisóosi' keeñjoo. ⁵ Mi yii níindísuk ngëmii wiwóori'wii fu taam nawada. Ngëmaama mi ðebwa kihot ga Lówís caasamfu yibeti na ga Ëníis eefu, ee wóorindoo an wa wii garaa.

Pool daassa Tímotée

⁶ Këri tah, mi níindíssaa fu obis fodii kiwii iñii Kooh onndaa kimín ga wii mi tíkkaa yah ga haf kikiimi'taada. ⁷ En ki'ena, Helii yise-la'iyii Kooh onnduuda tumooruu niik, wayee wa en Helaa oniruu dooli na kimín kiwaaroh ga díkaantiruu, na ban kimín ki'am haffu.

8 Kon nak, kiseedi' Ha'mudiigaruu hanattaa ki'ap kaci, ee mi hanattaa ki'ap kaci ban ga dii mi lagu ga kasu ndaga kiseedi''i'da. Namaa sah kitook kisodalu fodiigoo ndaga Hewhewii winéwí'wii, fu taam ga na doolii Kooh onndaada. 9 Kooh yiima, yéři músalluu, ya bayyaruu, du en fiibo'ci bisela'í'. Enndii tumeenciigaruu tah ya tummbaka, wayee yéři abeeka kitum ee ya waareeruu kiteeb kijofkaagari. Lak éldúna sakussii duum, ya ammbaruuka kiteeb kooroh ga Yéesu Kiristaa. 10 Ee diima den wa hotukin ga wii Yéesu Kiristaa, Músalkaatiigaruu hay éldúnada. Ya dúbí'ta kikaan, ee kooroh ga Hewhewii winéwí'wii ya léerí'ta ga buwii kipeskaa kikaan mínoo yen gakada. 11 Kiyéegaloh Hewhewiima tah Kooh fallaroo mi ennda yéegaloh, apotaa' na jégíroh. 12 Iñaama tah ban mi kooruk mesiklaatii cii. Wayee mi rúussii ga ndaga bii mi gëm garída, mi ínohinndi ee wóorinndoo an ya laakin dooli kiníi' íñii ya díjkaanndooða bi ga besaama Yéesu yah ki'atti buwiida. 13 Malkaa ga wo'eencii ciwóorí'cii mi wo''aada, fu taabukca. Abaa bi yégís ga ngëmii na kiwaarohkii laak ga ki'enfu wínoo na Yéesu Kiristaada. 14 Abaa íñii yijófi'yii Kooh díjkaannda dijófi', taam na dímalii Helii yisela'í'yii en garuuda.

Fítaa Onesifoo' laakda

15 Fu ínohin an béeb bu-gohaa Aasii foñuunundoo ee buwaama, Fígeel na Hermogeen boku ga. 16 Bu-kaan Onesifoo' nak, mi yii

kíim, Ha'mudii laak yërmaandi gaba, ndaga Onesifoo' yewineera kidëli' heliigoo ee dii mi bagu na ceenda mosoo ki'en kaci gari. ¹⁷ Ee sah ga wii ya hay Roomda, ya namambaroo ki'aaw kiraas daa en tooh bi ga daa ya hottohooda. ¹⁸ Mi yii kíim Ha'mudii onndi kilaas ga yërmaandaagari, ga besaama Yéesu haysisanda. Fu, fu wëñ baa en béeb ki'ínoh daa ya hídeeroo ki'amdoh, ga waa mi en ga teeraa Efeesda.

2

Lebirohat

¹ Kon Tímotée, kowukiigoo, lísaa kibaatuk dooli kooroh ga KooH, ya yii ya teebpuu kijofkiigari ga ki'ennduu wíinoo na Yéesu Kiristaada. ² Ee iñcaa fu kelohee mi jëgírohi ee bo' biyewin seedi'incada, jëgíraaca bibo' biwóori', baa ba ban hayca kimín kijëgí' bo' biliis.

³ Bewaa bakfu ga coonucii dí en na kidayda, fu en soldaa' Yéesu Kiristaa yijófi'. ⁴ Baa ekuk ksoldaa' bitukoo ga enaamacaa buwaa enussii soldaa'da en lak ya waarin kinebloh baa tahhi ki'ekukdanaa. ⁵ Ee ban baa tum lëgëy kifool laakoo ndam ga en lak ya taambbii ga iñcaa foolaa meekisohdanaa. ⁶ Línohaa kooruk coonufaa kilín yëri dewan kibonuk. ⁷ Lëgísaa helpu ga iñcii mi wo''aa cii, en d'anaa, Ha'mudii hayyaa ki'on ki'ínoh iñaa en béeb.

Kipeskaa Pool teewohda

⁸ Níindísukaa Yéesu Kiristaa, yii mílís ga buwaa kaaninda, yii bok ga níilaa buu' Dëwít,

fodii dii Hewhewii winéwí'wii mi yéegaloh wo'kada. ⁹ Hewhewii winéwí'wii wiima wéri tah mi tíku mesiklaat, karin bi ga kibagu na ceen fodii tumoh-kofeel, wayee Wo'eenii Kooh bagussii. ¹⁰ Kërí tah mi tookin kikooruk béeb mesiklaatciima ndaga buwii Kooh tanukda, doonaa ba ban, Yéesu Kiristaa músalba ee ba laak ndam bi taa'. ¹¹ En ki'ena, wo'eencii cii wo'een ciwóorí':

«Binaa dŭ kaan narinaa,
dŭ hay nari kipes ban.

¹² Ee binaa dŭ guu'guuluk bi leehaa,
dŭ hay nari kibok kinguuruk.
Wayee binaa dŭ taasukkinaa
ya ban, ya hayyuu kitaasuk.

¹³ Binaa dŭ tummbii iŋaa dŭ dígoh naridanaa,
ya ga kihafci, ya hay kitum iŋaa ya dígoh
naruuda.

En ki'ena, Kooh mínoo hafci kitaasuk.»

Lëgëyaa neβ Koohda

¹⁴ Iŋcuma cërí fu jom buwum kiníindís. Dímalukaaba ga fíkíi Kooh ba íis ga kuwo'een jíinoo doŋ ba ñaroh ga kiñaroh bi. Iŋcaama laakoo haf ee ca ëewdohi buwaa súkúrukicada ga kisaŋku' doŋ.

¹⁵ Tumaa tóoh bi fu en baa Kooh tookdin, fodii baa lëgëyaagari enndii kaci gari, yaa jëgírohi bi júβ Wo'eenii wukayohwii. ¹⁶ Kaa aas ga wo'eencaa laakoo haf ee taambii na kigëm Kooh. Buwaa wo'icada ba wëñi ki'úsaayoh na Kooh. ¹⁷ Wo'eencaa ba jëgíro-hida man na puusaa uruk hen, waa línuk kilínuk. Buwaama Ímenee na Fílet boku gaba.

18 Ba deegin Waasii wukayohwii, ba bum deenlukoh bifo' biyewin ndaga ba jégíroh an kimílískaa buwaa kaaninda paafin. 19 Wayee buwii gëm kayoh-kayoh ga Koohda yégísuunun ga ngëmiigaba en fan la'-atoh wiyégísí', waa yípohu tawah. La'-atohaama, wo'eencii cii cërí bídu ga an: «Ha'mudii ínohin buwaa en buucida.» Bíduunun ban an: «Béeb baa bay teekii Ha'mudii, úsaayat yibóní'.»

20 Ga kaan ha'-alal, enndii rek paŋkaahcaa hëwírohu wúrúus na hëelís laak da, laakin ban caa pesu ga doo' na caa muulohu na ban. Cíinoo lëgëyukohsi ga bes hew jam, cíinoo lëgëyukohsi ga besaa en béeb. 21 Man fodaama na buwii gëmindá: binaa bo' líwí'tii hafci ga iñcumanaa, ya man na paŋkaahcaama lëgëyukohsi ga hew jamda. Ya yah bo' yaa faandu Kooh haŋ, yaa laakdan Ha'mudii jeriñ, yaa mínin kitum tooh iñaa jofin.

22 Núpaa kitaabuk neblaat-kumuuncum ki'oomaa enukohida. Heelaa ki'en bo' yijúwí', fu dëk ga kigëm ga Yéesu, fu waaroh na buwii, fu laak jam na béeb buwum wo'i teekii Ha'mudii na keeñ wisetí'da.

23 Kaa aas ga wo'een-dofcum laakoo hafda ndaga fu ínohin an ca lími ñaroh kesi. 24 Súrga Ha'mudii nak jomoo kiñaroh. Ya jom kineb kiwo'oh, ya en baa mínin kijégíroh ee ya took kimúuñ coonucaa buwaa tikirida. 25 Buwaa sagi iñcii fu jégírohida, dúkohaa naba hen. Mín ki'en Kooh onba ba súpít halaatcaagaba bi ba ínoh Wo'eenii wukayohwii. 26 Fodaama,

helcaagaba íkuk gaba, ba rëc ga fíraa Seytaani bageebada, ba ennda ga iñaa nebpida.

3

Badukeencaa buwaa bibóní'baa

¹ Kon, fu Tímotée, ínohaa iñii yii dijófi': bescaa méeñjohanda yah bes ciméeski'. ² En ki'ena, buwii ínohsan haffa rek, ba hay kigëm heelís lool, ba kaañ kindamuk bi hëp, ba bëwiri haffa, ba yewin kipok kiwo'. 'Ba kelohannzii wo'een paamba na wo'een eewba, ba gërëmanndii ken, ba faali'anndii iñaa sela'in. ³ Ba hay kisúß keeñ, ba yërëmanndii ken, ba yah kidëk ga kiwo' yibóní' ga bimooroomba, ba mínannzii ki'am haffa, ba hay kisoot bi hëp ee ba waaranndii kihot ga yijófi'. ⁴ Ba dëkan ga kitoon bimooroomba, ba leelan kibët, ba hay haffa kibëwí' bi ba'. 'Ba wëñan kiwaa' iñaa neb gaba loo Kooh. ⁵ Ba teewohan kilaak ngëm ee lak ba tookkii ga keeñba doolaa ga kigëmda. 'Buwaa man fodaama, úsaayaa gaba.

⁶ Ga buwaama nak, laakin baa aasi ga duuy kaancii, kidúk beticaa nooyin haf. 'Beticama, dooli baakaa' tíkukinba ee ba taabuk neßlaat-kumuunaa en tooh. ⁷ Beticaa man fodaamada ban, hídaa kidëkba ga kijañ tooh, mínsannzii múk ki'ínoh kayoh. ⁸ Fodaa Sanees na Samberees[☆] heñohsee Móyiis kudewaada, buwi-ima dúki beticaada bii heñoh Kayohfii. 'Ba bay hel nof-moroo ee ngëmaagaba enndii ngëm. ⁹ Buwaama nak waasba úsaayanndii. En

☆ 3:8 3: 8 Malkat Eksoot 7: 11-22.

ki'ena, béeb buwii hay ki'ínoh an ba halaatoo fodaa ka dalee Sanees na Sambereesda.

Pool nak Tímotée kiyégís ga ngëmaa

¹⁰ Fu nak Tímotée, fu ínohin dijófi' íñii mi jégírohda, na badukeeniigoo, íñii mi heel ga lëgëyii mi tumda, ngëmii mi laakda, dii mi hín kimín kitook kimúuñda, dii mi hín kiwaa' buwiidfa, dii mi kaañ kiguu'guulukda. ¹¹ Fu ínohin ban dii mi hín kisodalu ga kipessooda, na mesiklaatcaa mi day ga dëkaa Añcoos, waa Íkoñom na waa Lísta'dfa. Kihatalu ga kipeskii kiida mi daycii dii? Moona toohca, Ha'mudii músallaroo ga. ¹² Ee sah buwii waaru kijúb ga fikii Kooh, ba en wiinoo na Yéesu Kiristaada hay kihatalu ga kipesba, ¹³ wayee nak buwii bíbóní'bií na buwii wíili kidúk bimooroombada, ba yah kiwëñ kidúruk ga kibon. Ba yah kimúuyi' buwii wayee ba ga kihaffba, ba hay kimúuy ban. ¹⁴ Fu nak, abaa bi yégís ga ínum fu jañ ee fu hotin an wa kayohda. Fu ínohin buwaa jégí'taawada. ¹⁵ Bíncii cisela'í'cii, fu ínohca ga ki'oomaafu bi ga wati. Ca dooyin kitum garaa hamham, waa ëewdohi ga kimúc béeb baa gëmin ga Yéesu Kiristaa. ¹⁶ Béeb Bíncii cisela'í'cii, Kooh híi' bo'-súusúus ga kibínca. Ca laakin jeriñ kijégíroh kayohfii, kiteeb bo'-súusúus íñcaa ya tumi ee jommbiida ki'en, kiko' buwii taambii ga íñaa jofin, ki'ëewdoh bo' ga kipeskaa júwin. ¹⁷ En d'anaa, baa en yuu Kooh béeb hay kimat ee ya hay kimín kitum tooh íñaa jofin.

4

Pool nakoh kijangat Hewhewii winéwí'wii

¹ Yéesu Kiristaa hay kihayis bes. Ya yah buu' ee ya yah ki'atti' buwaa kaaninda na bii en na kipesda. Kon mi yii dímalukkaa ga fíkíi Kooh na ga fíkíi Yéesu Kiristaa: ² jangataa Hewhewii winéwí'wii. Waa neɓ, waa mesik tooh, jangataa hen rek. Haydohaaba ga kayoh, fu ñariba, fu daasiba, fu jégíriba, taam na kimúuñ. ³ En ki'ena, jamaanu waa hay, waa buwii waarandii kisúkúruk jégírohii wukay-ohwii. Ba waaran kikeloh iñaa neɓɓa rek. Ba hay hafba kiheeli' bijégíroh, baa wo'anba iñaa newin. ⁴ Ba hay ki'úkúruk kayohfii, ba súkúruki wo'een édítcii jégírohuɗa. ⁵ Fu nak, taabaa ga na kiwíisoh ga iñaa en tooh, fu took kikoork mesiklaat, fu tum lëgëy kiyéegaloh Hewhewii winéwí'wii, ee fu tum lëgëyumgaraa Kooh nakkaada bi mat.

⁶ En haffoonaa, mi enin anahaa seeyuunun bi ki'an doŋ tes ga ndaga kikaandoo deeyin. ⁷ Mi lebirohin lebirii bi jofin, mi foolin bi mi topin, mi yii na ngëmiigoo bi wati. ⁸ Diimada neehalaa Kooh faani'too ga ndamii mi laak ga kijúb ga fíkíicida waa sekkoo. Ha'mudii, atti'ohii yijúwí'yii hayyoowa ki'e' bëríinaa ya hayisanda. Ya eranndiiróowa mi haŋngoo doŋ wayee ban ya eran béeb buwii neɓluk ga kihotissida.

Iñcii Pool méeñjoh kidíŋkaan Tímotéeda

⁹ Tumaa tooh fu hayyoo kiwaaknee ga iñaa weñ kigaaw. ¹⁰ Demaas foñinndoo, karin

teeraa Tesaloník ndaga kiwaa' enaama ëldúna. Kereseen karin gohaa Galasíi. Tít ñan karin gohaa Dalmasíi. ¹¹ Lúkkaa doŋ yëri tes naroo dii. Fu en na kihayaa, ñaydohaa Marka ndaga ya laakdinndoo jeriñ lool ga lëgëyii mi enukohda. ¹² Mi wosin Tisik teeraa Efees.

¹³ Fu en na kihayaa, haydohdaaroo kúlti-soosoosfaagoo mi foñ ga teeraa Torowaas, ga kaan Karposda. Haydohdaaroo ñan këyítcaagoo, wëña ga caa hëwírohu onda.

¹⁴ Ëlíksaan, tíwohaa, tuminndoo mesik-laataa en béeb. Wayee Ha'mudii hayyi kifay béeb iñcaa cibóni'caa ya tumda. ¹⁵ Kon fu ñan watukaari ndaga ya dëk kiheñoh ga daa ya mos kimín iñii ñu jëgírohda.

¹⁶ Waa mi ñeb kika' kilayoh ga fíkii at-ti'ohcaada, ken amdohhiiroo, béeb foñjaroo. Kooh nak hanatbaka ki'aboh. ¹⁷ Ha'mudii yëri amdohhoo, líifi'taroo na dooli, bi mi mínnda kiyéegaloh dijófi' Wo'eeniigari. Ee fodaama béeb ñuwii enussii yaawúu'da mínus-sawa kikeloh. Ee ñan Ha'mudii onndaroo kirëc ga kúuw gayindi.

¹⁸ Ha'mudii hayyoo kidëk kimúsal ga béeb iñaa bonin; ee dara ocooroo, ya ekkoo ga nguuraagari ga ñookda. Ndam aawat gari bi taa'. Aameen.

Taṅkoh

¹⁹ Kon këñi'daaroo Pírísíl, ya na Akílaas, na ñu-kaan Onesifoo'. ²⁰ Erasti, yaa tessa ga teeraa Korenti. Torofim nak ñúukoolee hen, mi foñjari ga teeraa Mílet.

²¹ Tumaa tóoh bi fu gaaw kile' dii balaa soosoosii aasaa. Ebulos, Pudensi, Linus, Kolodiyaa na béeb mbok-kerceencii diida bii kēñí'taa ga.

²² Mi yii kím Ha'mudii ya níi' helumgaraa, ya barkeellúu d'ú béebpúu.

**Hewhewii winéwí'wii Kooh Kifiliimunkii
ki'askii**

**Noon: Hewhewii winéwí'wii Kooh Kifiliimunkii
ki'askii New Testament**

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Noon)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Sep 2022 from source
files dated 2 Jun 2022

7c1cfb93-c4c9-5127-ac22-ecb23adca870